

Kehyspäättös 2014

Susanna Huovinen
5.4.2014



Kehyspäättös

- Hallitus päätti 25.3.2014 valtiontalouden kehyksistä sekä julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2015 - 2018
- Hallitus päätti kaikkiaan 2,3 miljardin sopeutuksesta.
 - Sopeutus tarkoittaa verojen korotuksia ja säästöjä valtion menoista.
 - Vuonna 2015 sopeutetaan 1,6 miljardia ja loput jaksotetaan vuosille 2016-2018.
- Lisäksi hallitus päätti yhteiskunnan rakenteeseen vaikuttavista toimista sekä kasvua ja työllisyyttä lisäävistä toimista

SDP:lle tärkeää

- Yli 600 miljoonan euron kasvu- ja työllisyyspaketti tuo työtä ihmisille.
- Valtion velkaantuminen saadaan taittumaan.
- Myös rikkaat osallistuvat säästöihin ja verotuksen kiristymiseen. Veromuutokset kaventavat tuloeroja.
- Sopeutusta tehdään sekä veronkorotuksilla että säästöillä, noin puolet-puolet suhteessa.

Tausta kehyspäättökselle

- **Kestävyysvaje:** Julkisessa taloudessa ammottaa lähes 10 miljardin euron kuilu menojen ja tulojen välillä. Suomi velkaantuu koko ajan, n. 10 miljardin vuosivauhdilla
- **Suhdannekriisi:** Kansainvälinen talouskriisi vaikuttaa edelleen. Jos talous olisi jatkanut vuoden 2006 kasvu-uralla, viime vuonna (2013) verotulot olisivat olleet n. 12 miljardia suuremmat. Velkaantuminen olisi näin katettavissa. 12 miljardia on merkittävä summa yhteisessä taloudessamme. Esim. opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan vuosibudjetti on ollut noin 6,6 mrd.
- **Teollisuuden rakennemuutos:** Samaan aikaan Suomen perinteiset kivijalat metsä- ja elektroniikkateollisuus horjuvat. Julkisessa taloudessa ei voida nojata taaksepäin ja odottaa, että talouden aiemmin nousuun saattaneet alat vievät Suomen yli talousvaikeuksien.

Kehyskokonaisuus

Toimia kolmessa korissa:

- 1) Kasvu- ja työllisyystoimet
- 2) Sopeutustoimet
- 3) Rakennetoimet



Kasvu- ja työllisyyspaketti



Sosialidemokraatit

Kasvu- ja työllisyyspaketin kohdennukset

Toimia	2014	2015
teollisten kasvuvaiheen yritysten pääomasijoitukset (TESI) ja biotalousyritysten pääomasijoitukset	50 milj	50 milj
Teollisten kasvuvaiheen yritysten t&k-toiminta (Tekes) - ei kehysvaikutuksia (siirto Sitrasta)		
Finnveran rahoitusvaltuuksien lisääminen, erit. kasvuvaiheen yritysten rahoittamiseen yhdessä Tekesin kanssa		
Team Finland toimintaan	10 milj	10 milj
Digitaaliseen arvonluontiin perustuvan liiketoiminnan edistämiseen palveluissa ja teollisuudessa	20 milj	20 milj
ICT: Digitalouden uudet innovaatiot, erit. teollisen internetin laaja-alainen käyttö	20 milj	20 milj
Avustus Finprolle	20 milj	10 milj
Arktisen osaamisen hyödyntäminen (Aalto-yliopiston koeallas)	7 milj	
Yliopistojen lisäpääomitus - 3 kertaisesti yliopistojen keräämään yksityiseen pääomaan nähden, kuitenkin enintään 2x75 milj. eurolla	75 milj	75 milj

*** KASVU- JA TYÖLLISYYSPAKETTI ***



Sosialidemokraatit

Kasvu- ja työllisyyspaketin kohdennukset

Toimia	2014	2015
Tietovarantojen avaaminen		3 milj.
Liikenneinfra 2014-2015	20 milj	30 milj
Olympiastadionin peruskorjaus	40 milj	40 milj
Rajavartiolaitoksen helikopteritukikohdan siirtäminen pois Malmin lentokentältä		
Hakijasuman purkaminen	10 milj	10 milj
Metsähallituksen luonto- ja kulttuurikohteiden infrastruktuuri	5 milj	5 milj
First North -markkinapaikan aktivointi (Solidium ankkurimerkitsijäksi)		
Aikuisten osaamisperustan vahvistaminen	10 milj	10 milj
Median innovaatiotuki (vuoteen 2017 mennessä yht. 30 milj.)	10 milj	10 milj
Asuntorahaston avustukset erityisryhmille		
Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen omavastuukoron alentaminen 3,4 %:sta 1 %:iin vuoden 2015 loppuun (VAR)		
Otetaan käyttöön määräaikainen 2015 käynnistysavustus 20 vuotiseen takaisinlainausmalliin pääkaupunkiseudulle. Avustus 5000 €/asunto.		
YHTEENSÄ	317 milj	313 milj

*** KASVU- JA TYÖLLISYYSPAKETTI ***



Sosialidemokraatit

Kasvu- ja työllisyyspaketin rahoitus: valtion omaisuuden myyminen

Valtion omaisuutta myydään:

- Myynnistä saadaan tuloja 1,9 mrd.
- 1,3 mrd. käytetään velan maksuun.
- 600 milj. käytetään kasvu- ja työllisyyspakettiin

Vuosina 2014-2015:

- Kiinteistöjen myynti 175 milj.
- Osakkeiden myynti n. 1 mrd.
- Osinkoja listaamattomista yhtiöistä 50 milj.
- Muut osingot 150 milj.
- Valtion eläkerahaston tuloutus 500 milj.
- Valtiontakuurahaston tuloutus 100 milj.

* KASVU- JA TYÖLLISYYSPAKETTI *



Sopeutustoimet



Sosialidemokraatit

Kokonaisuus

- Kaikkia ministeriöitä on koskenut 0,5 % säästötavoite
- Kehyspäättös on herättänyt paljon vastustusta
- Kehysriihessä jouduttiin säästämään myös sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan budjetista.
- STM:n hallinnonala on käytännössä ollut rauhoitettu leikkauksilta, vaikka sopeutuksia on tehty jo yli 5 miljardia. Tämä on ollut pitkälti SDP:n ansiota. Sosiaaliturvasta ja -palveluista sekä terveydenhoidosta ei ole käytännössä leikattu. Päinvastoin, esimerkiksi perusturvaa on nostettu.
- Hallituksen piti löytää 2,3 miljardin sopeutustoimet aiempien lisäksi. Siksi tämä rauhoittaminen ei enää onnistunut.

* SOPEUTUSTOIMET *



Sosialidemokraatit

Suurimmat budjettisäästöt

Toimia	Säästö v. 2015
Varsinainen kehitysyhteistyö	53
Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin	57
Liikenteen väylärahat Toteutetaan kuitenkin osana kasvu- ja työllisyyspakettia.	100
Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	50
Indeksisäästö v.2015 Sosiaalietuuksia ei koroteta aivan samassa suhteessa hintojen nousun kanssa. Toimeentulotuki jää ulkopuolelle.	150
Lapsilisät Lapsilisien tasainen leikkaus, ei kuitenkaan yksinhuoltajakorotuksesta	110
Valtionosuus ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta	50

* SOPEUTUSTOIMET *

Lapsilisät

- Lapsilisistä säästöstä SDP:lla oli oma malli, joka perustui lisien tasokorotukseen ja verollepanoon. Tämä olisi johtanut siihen, että pienituloisten lapsilisät olisivat hieman nousseet, suurituloisten laskeneet. Yhteiseen kassaan muutos olisi kuitenkin tuonut rahaa.
- Monessa asiassa muut joustivat meidän suuntaamme. Tässä asiassa emme saaneet muiden riittävää tukea.
- Nyt valittiin malli, joka leikkaa lapsilisiä 8€/kk tasaisesti kaikilta.

Sosiaaliturvan indeksi

- Sosiaaliturvaindeksin tarkastus jätetään hieman pienemmäksi kuin hintojen nousu.
- SDP vaikutti hallituksessa keskeisesti siihen, ettei indeksejä jäädytetty kokonaan.
- Sosiaaliturvaa korotetaan 0,4 % kun hinnat nousevat n. 1,7 % vauhdilla.
- Päätös ei koske toimeentulotuella eläviä.
- Eläkeläisten kohdalla tämä tarkoittaa, että eläkkeet tulevat nousemaan samassa tahdissa kuin palkansaajien palkkatulot.

Koulutusmäärärahat

- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen indeksikorotus toteutetaan puolitettuna.
- Valtio varautuu pääomittamaan yliopistoja 3-kertaisesti yliopistojen keräämään yksityiseen pääomaan nähden, enintään 75 miljoonalla vuosina 2014 ja 2015 (150 milj. euroa).
- Perusopetuksen laadun parantamiseen kohdistettuja valtionavustuksia vähennetään 57 miljoonaa euroa. Valtion ei enää jatkossa osallistu oppilaitosten perustamishankkeiden rahoitukseen. Säästö valtiontaloudelle nousee vuoden 2015 noin 12 milj. eurosta 22 milj. euroon kehyskauden lopulla.



Rakennetoimet

Kokonaisuus

Hallituksen viime vuoden lopulla sopima rakennepaketti toteutetaan. Mukaan lukien:

- SOTE-uudistus
- SDP:n pitkäaikainen tavoite oppivelvollisuusiän nostamisesta
- Oppilaitosten hakijasuman purku
- Rakennepaketin toimeenpano jatkuu virkamiestyönä.
- Hallitus saa vuoden 2014 kesän budjettiriiheen mennessä esitykset täydentävistä toimista.
- Kuntien tehtäviä ja menoja vähentäviä toimenpiteitä on täsmennetty säädöstasoisiksi siten, että ne alentavat kuntien menoja vajaalla 370 miljoonalla eurolla vuoden 2017 tasolla. Muiden tehtäviä ja velvoitteita vähentävien toimenpiteiden osalta valmistelu jatkuu.

* RAKENNETOIMET *

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden purku

Kuntien tehtäviä ja velvoitteita puretaan rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti. Näin tavoitellaan säästöjä ja kustannuksien nousun hillitsemistä. Toimia ovat mm.:

- Potilastietoarkistoinnin keventäminen (säästöt: 95 milj.)
- 2. asteen koulutusverkon uudistus (195 milj.)
- Avohoidon painottaminen vanhustenhuollossa (300 milj.)
- Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten tehostaminen (100 milj.)

Lisäksi nyt sovittiin uusista tai täsmennetyistä rakennepoliittisista toimista suhteessa viime vuoden lopulla päätettyyn rakennepoliittiseen ohjelmaan. Näitä ovat mm.:

- Sote-uudistus
- Kuntien ja Kelan yhteistyö
- Koulutuspoliittisia uudistuksia
- Asuntopoliittisia uudistuksia
- Valitus- ja lupamenettelyn uudistus

*** RAKENNETOIMET ***

Kiitos!

